

Att gå över glöd är en uråldrig rit som utövats av vikingar i Norden, munkar i Tibet, unga pojkar på Fiji och nordamerikanska indianer.

I USA är glödvandring en stor rörelse. Sedan mitten av 70-talet har över

en halv miljon människor deltagit i "firewalks". Här i Sverige har ett fåtal ceremonier ägt rum. DN:s Gertrud Dahlberg fylldes av stilla stolthet en sommarnatt då hon, lätt svedd under fotsulorna, insåg vad hon gjort.

Nattlig lek med elden ger nytt mod

Av GERTRUD DAHLBERG

elden är outhärdligt het. Huden svider och ögonen rinner. Ändå står vi åtskilliga meter från det flammande bälet. Stämningen är tät, fylld av förväntan, högtidlighet och rädsla.

Vi är ett 20-tal människor som samlats i skymningen för att göra det till synes omöjliga. Så fort elden brunnit ned ska vi gå över glöden, som håller en temperatur på 800 grader. Barfota!

Med uppkavade byxben rör vi oss kring elden. Till en början blygt och avvaktande. Någon trummar och alla sjunger: "Mother I can feel you under my feet, mother I can hear your heart beat." Om och om igen.

Alltihop känns överkligt, nästan larvigt. Men på samma gång nervöst, som om jag har en stor och viktig uppgift att ta itu med.

– Det är bara bra att vara rädd. Du måste vara laddad för att möta elden. Det går inte att gå över glöden och vara likgiltig. Då bränner du dig, säger Per Hill som tillsammans med Irene Klevfors leder kvällens ceremoni.

De tillhör landets sex utbildade glödvandringinstruktörer (jo, det heter faktiskt så). Än så länge har bara ett fåtal ceremonier hållits runt om i Sverige. De flesta har ägt rum hos Per Hill och Rolf Beckman, som är Europas första instruktörer.

Massrörelse i USA

I USA har glödvandring däremot blivit något av en massrörelse. Sedan i mitten av 70-talet har över en halv miljon människor deltagit i "firewalks". Ceremonierna är numera ett vanligt inslag i personlighetsutvecklande kurser för höga chefer och företagsledare. Det förekommer också att folk försöker glödvandring sig till ett världsrekord i direktsänd TV.

Men här står vi nu med fötterna förankrade i den skånska myllan, fjärran från spektakulära TV-shower. Vi är en brokig blandning av människor i olika åldrar och med vitt skilda bakgrunder.

Här finns barn, medelålders akademiker, unga arbetslösa, meditationslärare, inköpare av trendiga kläder och mentalskötare. Flera har gått över glöd förut.

Sommarmkvällen är råkall. Regnet hänger i luften över Frostavallens drömligt vackra naturreservat strax utanför Höör. Den suggestiva trumman ljuder genom skira bokskogar och över blommande kohagar.

Vi står på en liten höjd nära skogsbrynet. I slänten några meter nedanför ligger Per Hills hus, en mörkbrun knuttimrad stuga som ser ut som

Foto: SOFIE NORDSTRÖM

Hett men uthärdligt. Att gå över glödande kol känns ungefär som att gå barfota över en grusgång med vassa stenar. Borta är alla tankar om varför det är möjligt. Det viktiga är att det är möjligt, skriver Gertrud Dahlberg.

vore den hämtad ur David Lynchs Twin Peaks.

Väser av hetta

Veden har slutat flamma och glödbädden glimrar. Den väser av hetta. Det börjar bli dags nu. De vedträn som fortfarande flammar krattas åt sidan och lyser upp mörkret.

Hjärtat bultar och jag vill inte vara med längre. Att gå över glöden framstår som ännu mer vansinnigt än att ta ut en het plåt ur ugnen utan grytlappar. Och vem utsätter sig frivilligt för det? Glödvandring verkar bara vara något för en fullfjädrad fakir.

Nej, det är tvärtom, säger Per Hill och Irene Klevfors. För dem är glödvandring förknippat med glädje och fest.

När man släpper kontrollen och ger sig hän åt det till synes omöjliga händer något mentalt. Att betvinga det omöjliga ger en kick. Det kan till och med bli en hjälp att bryta gamla mönster och tänja gränser, menar de.

– När jag upptäcker att det faktiskt är möjligt att gå över glödande kol kan jag tillåta mig att göra en massa andra omöjligheter, säger Irene Klevfors.

Hon uppmanar oss att släppa fram våra rädslor. Vad är det värsta som kan hända under glödvandringen?

Det blir tyst en bra stund. Sedan säger Hans Nielsen, 23 år, från Malmö:

– Att jag ramlar med ansiktet rakt ned i glöden.

Glada efteråt. – När man har gått är det som om elden fortplantar sig inom en. Alla borde prova på någon gång, säger Hans Nielsen, 23, som tillsammans med flickvännen Anna Persson, 22, glödvandrat för första gången.

Det har jag inte ens tänkt på. Magen drar ihop sig. Vilken mardröm. Brännsår i hela ansiktet.

Per Hill ger några handfasta instruktioner.

– Klampa inte fram. Då kan glöden fastna mellan tårna. Men spring inte över så att glöden sprätter omkring. Gå fort men lugnt, manar han.

Alla väntar respektfullt avvaktande. Det tar många minuter innan någon tar det

första steget över den tre meter långa glödbädden. Så går nästa. Och nästa. Det ser förbluffande lätt ut. En del närapå flyger fram.

Plötsligt fryser jag om fötterna. De är bortdomnade i det våta gräset. Glöden ser med ens riktigt inbjudande ut. Utan att förstå hur det gått till har jag tagit första steget. Nu finns ingen återvändo. Det är varmt, det är hett. Men det är fullt uthärdligt. Det känns

som att gå barfota över en grusgång med vassa stenar. Glöden frasar under min tyngd. Jag tänker på det knappt hörbara knastret från kalaspuffar i en tallrik med kall mjölk.

Jag bärs fram av applåder och uppmuntrandande rop. Efteråt svider det lite under högra foten. Men det är inte värre än skoskav. Inombords uppfylls jag av stilla stolthet. Det liknar känslan av att ha

fött fram en fem kilos baby

Borta är alla funderingar över varför det är möjligt. Det viktiga är att det faktiskt är genomförbart.

Kort därpå måste jag gå ännu en gång för att bevisa för mig själv att det inte var en engångsföreteelse.

Sinnlig kontrast

Ingen under kvällen bränner sig riktigt illa, men visst är det fler än jag som får brännblåsor.

– Wow, elden är verkligen het i kväll, säger de som varit med förr.

En av dem är Ulf Paulsson, som är lärare vid Lunds universitet. Han har gått över glödande kol tre gånger tidigare. Den här kvällen har han kommit med hela familjen, fru och tre barn.

Han förklarar att glödvandringen ger honom en fysisk och sinnlig kontrast till den intellektuella vardagen.

– Jag fascineras av eldens omutlighet. Den är inte mottaglig för argument. Elden bara finns. Den är jämlik och tillgänglig för alla. Glödvandring är ett slags peak performance, en superhäftig upplevelse.

– Människan har ett behov av att möta faror. Det händer något mentalt när vi lyckas besegra dem. Men i vårt samhälle försöker vi eliminera alla risker. En del bestiger Himalaya eller hoppar fallskärm för att söka den spän-

Flyger fram. Det ser märkvärdigt lätt ut att ta sig över glödbädden som håller en temperatur på plus 800 grader Celsius.

ning som gått förlorad. För till.

Ulf Paulssons dotter Lina, 17 år, har också gått över glöd tidigare. Hon har till och med skrivit om det i en skolupp sats.

– Vad jag blev lite besviken på, och vad som samtidigt är lite av undret i det hela, är att det var så enkelt. Att det är så okomplicerat men ändå ger så mycket. För det gör det. Man får energi och styrka och man förändras", skriver hon. Men den här kvällen sitter hon mest vid sidan om och tittar på. Vissa gånger är man helt enkelt inte öppen för elden, får jag lära mig.

Uråldrig rit

Att gå över eld är en uråldrig rit med anor från hela världen. Redan de gamla vikingarna lär ha lagt sina lansar i elden och dansat på dem för att hämta själslig styrka före striden. Vissa munkar i Tibet går över glödande kol som en del av sin andliga utveckling. På Fijiöarna är det ett mandomsprov för unga pojkar att beträda glödhett lava.

Och för flera indianstammar i Nordamerika är glödvandringssceremonin ett sätt att hylla naturen och be om helande krafter.

Per Hill och Irene Klevfors talar om att elden hjälper dem att känna samhörighet med naturen. De betonar samtidigt att glödvandring inte är någon universell lösning. Men att det

kan vara ett sätt att känna handskas med rädslor och att få ny energi.

Det är vad som lockat Anna Persson, 21 år, från Hörby. Hon är arbetslös och tycker ofta att det mesta känns värde löst.

– Allt är kaos. Jag vet inte ens hur jag ska kunna betala hyran nästa månad. Men nu känns det mycket bättre. Klara jag av att gå över glödande kol är problemen med hyran ett piss i Mississippi. Det kommer att ordna sig. Det är jag saker på.

Glad efteråt

Hennes pojkvän Hans Nielsen är lika entusiastisk. Han har hoppat bungy jump fyra gånger tidigare men tycker att glödvandring ger mer gemenskap.

– Jag har gått över glöden sju gånger i kväll. Det är något som alla borde prova. Man blir så glad efteråt. Elden liksom fortplantar sig inom en. Man känner sig modig och tror att man kan klara vad som helst.

Framför oss pågår glödvandringen fortfarande. Några gör en tillfällig paus och sitter i gräset.

Men så avstannar allt. Märkliga tjust skär genom natten.

– Det är vargarna i Skåne djurpark, säger någon. I nästa stund hörs ett ilsket knatter från en trimmad moped. Urkraften möter civilisationen.